



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Renáty Lukešové a soudců JUDr. PhDr. Filipa Havrdy a Mgr. Kláry Hrobské ve věci

žalobce: **M** [redacted] **M** [redacted], narozený [redacted]  
bytem [redacted], [redacted]  
zastoupený advokátkou Mgr. Jiřinou Endrštovou  
sídlem Poštovní 18, 269 01 Rakovník

proti  
žalovanému: **T** [redacted] **K** [redacted], narozený [redacted]  
bytem [redacted], [redacted]  
zastoupený advokátem JUDr. Václavem Markem  
sídlem Nad lávkou 672/5, 160 00 Praha 6

**o náhradu újmy na zdraví**, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 12. 11. 2018, č. j. 9 C 101/2015 – 196, ve spojení s doplňujícím usnesením ze dne 28. 11. 2019, č. j. 9 C 101/2015-224,

**takto:**

- I. Řízení se co do částky 200 000 Kč a úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 509 488,40 Kč od 9. 4. 2018 do 26. 4. 2019 zastavuje.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně ve spojení s jeho doplňujícím usnesením se ve výroku I. mění tak, že se žaloba co do částky 509 488,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 509 488,40 Kč od 27. 4. 2019 do zaplacení a z částky 200 000 Kč od 27. 4. 2019 do zaplacení zamítá; jinak se v tomto výroku potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Svobodová

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení 34 887 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Rakovníku.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit České republice náhradu nákladů řízení 10 382 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Rakovníku; co do částky 5 350 Kč se České republice náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení 7 170 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Rakovníku.
- VI. Žalovaný je povinen zaplatit České republice náhradu nákladů řízení v rozsahu 66 % do patnácti dnů od právní moci samostatného usnesení na účet Krajského soudu v Praze, kterým bude stanovena výše těchto nákladů. V rozsahu 34 % se náhrada nákladů řízení České republice nepřiznává.

### Odůvodnění:

1. Okresní soud v Rakovníku (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 12. 11. 2018, č. j. 9 C 101/2015 – 196 uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 1 309 488,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 1 000 000 Kč od 5. 11. 2015 do 25. 4. 2016, s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 800 000 Kč od 26. 4. 2016 do 8. 4. 2018 a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 309 488,40 Kč od 9. 4. 2018 do zaplacení a to do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.). Výrokem II. byla žalovanému uložena povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení 109 021 Kč na účet Okresního soudu v Rakovníku do tří dnů od právní moci rozsudku. Doplněným výrokem III. bylo rozhodnuto o povinnosti žalovaného uhradit České republice Okresnímu soudu v Rakovníku náhradu nákladů řízení zaplacených státem ve výši 2 780 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že základ nároku je dán (s odkazem na trestní rozsudek, kterým byl žalovaný odsouzen pro zločin těžkého ublížení na zdraví), pro zjištění výše škody nechal vypracovat znalecký posudek a z jeho závěrů vyšel. Žalovaným vznesenou námitku promlčení shledal za uplatněnou v rozporu s dobrými mravy, neboť dle soudu prvního stupně žalobce marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, když nemohl ovlivnit dobu vypracování znaleckého posudku týkající se výše nemajetkové újmy.
2. Proti shora uvedenému rozsudku podal včas odvolání žalovaný a to do částky přesahující 200 000 Kč s příslušenstvím a proti výroku o náhradě nákladů řízení. Dle žalovaného je rozhodnutí soudu prvního stupně nesrozumitelné, neúplné ve svém zdůvodnění, a tedy nepřezkoumatelné. Namítal, že soud přisoudil žalobci částku 1 309 488 Kč, kdy vyšel z posudku znalce MUDr. Brožka, který celkovou výši újmy stanovil částkou 1 480 494,40 Kč. Nepřihlédl k žalovaným zaplacené částce 42 480 Kč (přiznaných výrokem trestního rozsudku) a částky 200 000 Kč v rámci probíhajícího řízení. Rozdíl mezi znalcem stanovenou výší konečné částky nemajetkové újmy a zaplacenou částkou tak činí pouze 1 238 469,40 Kč. V rozsudku soudu prvního stupně není navíc ani uvedeno, jaká částka připadá na ten, který z uplatněných nároků, když jde o nároky samostatné. Soud prvního stupně nedostatečně odklidil i námitku žalovaného týkající se spoluzavinění žalobce na vzniku škody, které mělo spočívat v tom, že poškozený žalovaného vyprovokoval k fyzickému útoku tím, že nakopl psíka, jehož měl žalovaný sebou. Dle žalovaného lze souhlasit se soudem prvního stupně, že kopnutí psa někoho neopravňuje k vedení brutálního fyzického útoku, na druhé straně závěr soudu prvního stupně, že tvrzení o nakopnutí psa nebylo v řízení prokázáno, neboť výpovědi svědků se lišily, je nedostatečné. Dle žalovaného na závažnosti a rozsahu škody mají podíl poskytovatelé zdravotní péče spočívající v prodlení s řádným vyšetřením a začátkem kvalifikované léčby. Soud ignoroval poznatky znalce o nedostatečnosti prvního ošetření u odborné lékařky a o tom, zda poškozený vyhledal lékařskou pomoc včas. Dle žalovaného je znalecký posudek pro

osobu znalce naprosto diskvalifikující, neboť závěr soudu, že tento posudek byl vypracován zcela v souladu s Metodikou Nejvyššího soudu ČR (dále jen „Metodika“), a je proto srozumitelný a určitý, nemůže žalovaný přijmout. Ostatně znalec sám nebyl schopen způsob vypracování posudku vysvětlit. Podle žalovaného měl soud nechat vypracovat revizní znalecký posudek, případně vyžádat podrobné písemné doplnění stávajícího znaleckého posudku od MUDr. Brožka. Dle žalovaného posudek představuje sjetina čísel označených jako koeficienty bez dalšího upřesnění a není známo, jak velkou peněžní částkou je oceňováno to, které zdravotní či životní omezení a zejména tato omezení nejsou u poškozeného doložena, případně u něho nemohla objektivně vzniknout. Například omezení náboženství a duchovního života, schopnost reprodukce a podobně. Žalovaný poukázal na rozpor v závěrech znaleckého posudku MUDr. Brožka a MUDr. Stibora, který vypracoval znalecký posudek pro účely trestního řízení. Soud prvního stupně nesprávně nepřihlédl k námitce promlčení vznesené žalovaným uplatněné v podání z 11. 2. 2018 a žalovaný v tomto směru odkázal na judikaturu, která řeší otázku uplatnění námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy. Žalovaný je přesvědčen, že v tomto případě k žádnému rozporu s dobrými mravy nedošlo, neboť žalovaný nezavinil marné uplynutí promlčecí doby žalobcem. Tvzení, že se žalobce o výši skutečné škody dozvěděl až ze znaleckého posudku MUDr. Brožka je nepřijatelné a neudržitelné. Podstatné totiž není, kdy se o výši škody poškozený dozví, ale kdy se o ní při vynaložení náležité péče dozvědět mohl. Žalobce měl možnost nejpozději od přiznání invalidního důchodu si nechat vypracovat znalecký posudek, na základě kterého svůj nárok mohl včas uplatnit u soudu. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k doplnění a novému projednání. Žalovaný dále sdělil, že žalobci zaplatil již 200 000 Kč a dalších 200 000 Kč mu hodlá zaplatit.

3. Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalovaného uvedl, že mu dosud nezaplatil ani úroky z prodlení příslušející k první části zaplacené jistiny ve výši 200 000 Kč uhrazené 25. 4. 2016. Jestliže žalovaný vymezil rozsah odvolání tak, že rozsudek soudu prvního stupně napadl pouze pro částku přesahující 200 000 Kč s příslušenstvím, činí tak předmětem odvolacího přezkumu patrně též úrok z prodlení, který přirostl k první části jistiny zaplacené 25. 4. 2016, a tedy z prodlení za dobu od 5. 11. 2015 do 25. 4. 2016. Pokud tedy žalovaný přijal za svoji povinnost zaplatit na jistinu 400 000 Kč, měl by rovněž zaplatit úroky z prodlení k této jistině příslušející a v návaznosti na to pak upřesnit rozsah podaného odvolání. Námitku promlčení uplatněnou žalovaným žalobce považuje za nedůvodnou, neboť pokud jde o výši ztížení společenského uplatnění, nelze vycházet z toho, že se poškozený o škodu dozví v den úrazu. Podstatná je doba ustálení zdravotního stavu, k čemuž dochází zpravidla po jednom roce. K úrazu došlo 30. 3. 2014, doba jednoho roku by tedy uplynula 30. 3. 2015. Žalobce zdůraznil, že se mu žalovaný nikdy neomluvil a svoji vinu nepřiznal. O tom, že žalovaný je škůdcem se žalobce tak mohl bezpečně dozvědět až z výsledků dokazování v trestním řízení, respektive ve chvíli, kdy trestní rozsudek nabyl právní moci (rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 20. 2. 2015 č. j. 2 T 4/2015 – 174). Žaloba byla rozšířena 11. 2. 2018 a k promlčení tak dojít nemohlo, když teprve trestním rozsudkem byla najisto zjištěna osoba škůdce. Dle žalobce u něho nenastalo žádné pochybení, pokud jde o otázku včasnosti uplatněných nároků před soudem, respektive rozšíření žaloby. Podle Metodiky, o níž soud prvního stupně své rozhodnutí opřel, má soud zásadně vycházet z této Metodiky a ze závěrů znaleckého posudku, který byl na jejím základě vypracován. Metodiku k výkladu § 2958 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku v platném znění (dále jen „o. z.“) vzalo občanskoprávní a obchodní kolegium tohoto soudu na vědomí 12. 3. 2014 (18 dní před úrazem žalobce) a teprve po jejím vypracování a uveřejnění probíhala školení znalců, kteří měli na jejím základě zpracovávat posudky. Vypracování znaleckého posudku podle Metodiky za účelem stanovení výše odškodnění navrhl žalobce již v žalobě a soud učinil kroky k vypracování posudku prakticky ihned na počátku řízení. Nalezení znalce a vypracování posudku trvalo velmi dlouho, což však nelze přičítat k tíži žalobci. Žalobce bezprostředně po obdržení znaleckého posudku rozšířil žalobu. Žalobce neměl finanční prostředky k tomu, aby si vypracování znaleckého posudku zadal sám, a to právě v důsledku poškození zdraví

žalovaným. Žalobce odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 834/15, a ze dne 29. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 1346/16, k otázce nevědomosti o vzniklé škodě a k okolnostem mimořádného zvýšení odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění dle § 7 odst. 4 vyhlášky 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění. Žalobce rozhodně popírá, že by nakopl nějakého psíka. Jde o nepravdivé tvrzení žalovaného. Žalobce rovněž opakovaně zdůraznil, že ani případné kopnutí psa nikoho neopravňuje k tomu, aby vůči druhému vedl brutální fyzický útok způsobilý přivodit těžkou újmu či smrt. Vysvětlování přítomnosti psa ze strany žalovaného bylo absurdní, již například v tom, že žalovaným měl být žalobce varován, že pes nesnáší opilé lidi, a přestože tomu tak mělo být tak ho žalovaný se svými přáteli vzal do hospody, kde sami popíjeli větší množství alkoholu, a pes tak měl být celý večer v prostředí, které nesnáší. Rovněž tvrzení, že žalovaný s přáteli chtěli vzít psa i na diskotéku, kde lze jistě počítat s ne zcela střízlivými lidmi a nemalým hlukem, odporuje tvrzení žalovaného o negativní reakci psa na alkohol. Přítomnost psa na místě útoku byla vyvrácena svědectvím třetích osob. Žalobce poukazuje zejména na skutečnost, že druhý útok, který se odehrál v prostoru vchodu do domu, nemohl být vyprovokován nijak a ničím, šlo o zákeřný útok na již poraněného člověka. Dle žalobce znalec své závěry před soudem vysvětlil, a byť byl jeho slovní projev osobitý, nedošlo k žádnému zpochybnění správnosti jeho závěrů. Znalec se snažil objasnit, že při použití Metodiky je do počítačového systému zadávána řada dílčích údajů, ze kterých systém následně vyčíslí konkrétní výši odškodnění. Žalobce poznamenal, že i pokud by došlo k pochybení v lékařské péči o žalobce, nebyl by důvod k částečnému zamítnutí žaloby, neboť by škoda byla způsobena více škůdci, a k její náhradě by byl zavázán především žalovaný a případně spolu s ním příslušný lékař. Žalovanému nic nebránilo, aby se domáhal odpovídajícího podílu na případném spoluviníkovi. Dle žalobce byl způsob jeho léčby však veden lege artis.

4. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné, přezkoumal napadený rozsudek podle § 212 a podle § 212a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu v platném znění, (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je částečně opodstatněné.
5. Odvoláním žalovaného nebylo napaden výroky I. soudu prvního stupně co do částky 200 000 Kč a v tomto rozsahu nabylo rozhodnutí soudu prvního stupně právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
6. Soud prvního stupně po provedeném dokazování vyšel z následně zjištěného skutkového stavu. Dne 30. 3. 2014 v cca 3:00 hodin před diskotékou [redacted] v [redacted] napadl žalobce, a to tak, že ho udeřil pěstí do pravého oka a téhož dne ve 3:30 hodin ho opětovně napadl ve společných prostorách domu v ulici [redacted] č. p. [redacted] v [redacted] tak, že ho několikrát udeřil pěstí do obličeje, stáhl ho na zem a opakovaně kopal do oblasti hlavy. Žalobce v důsledku jednání žalovaného utrpěl zlomeninu horní čelisti vpravo a zhmoždění pravého oka s odchlípením sítnice a následně ztrátu vidu pravého oka. Poškození oka žalobce je trvalé. Za napadení žalobce byl žalovaný odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Rakovníku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 2 T 4/2015-174, pro závažný zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a žalovanému byla mimo jiné uložena povinnost uhradit žalobci nemajetkovou újmu 42 480 Kč (bolestné), které již žalobci uhradil. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 8. 2014, č. j. [redacted], byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně počínaje dnem 7. 4. 2014 ve výši 5 923 Kč. Ze znaleckého posudku soudem ustanoveného znalce MUDr. Břetislava Brožka ze dne 14. 1. 2018 (soudního znalce z oboru zdravotnictví, odvětví zdravotnická, různá se zvláštní specializací oftalmologie a z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví) bylo zjištěno, že bolestné činí 430 bodů (hodnota bodu 251,28 Kč pro rok 2014, celkem 108 050,40 Kč). Ztížení společenského uplatnění bylo stanoveno částkou 1 372 899 Kč. Soudní znalec žalobce vyšetřil dne 26. 7. 2017 se závěrem, že žalobci po ztrátě pravého oka chybí

odhad vzdáleností, nemůže nadále řídit vozidlo minimálně jako profesionál, není schopen rekreačního sportu, obecně se musí vyvarovat nárazů a otřesů hlavy, zvedání břemen a těžké tělesné námahy vůbec. Žalobce je omezen i ve výkonu domácích prací, při přípravě jídla a obecně v sebepečí. Žádná pomůcka není schopná žalobci nahradit ztrátu oka. Žalobce vyzval žalovaného k zaplacení částky 1 000 000 Kč za ztížení společenského uplatnění přípisem ze dne 3. 9. 2015 se stanovenou lhůtou k zaplacení do 18. 9. 2015. Přípis byl žalovanému zaslán dne 3. 9. 2015 formou doporučeného dopisu.

7. Odvolací soud ve smyslu § 213 odst. 4 o. s. ř., doplnil dokazování výsledkem znalce (který vyhotovil znalecký posudek) pro zjištění podrobností ohledně ustálení zdravotního stavu žalobce. Z výsledku znalce MUDr. Břetislava Brožka CSc. bylo zjištěno, že k ustálení zdravotního stavu žalobce došlo k 10. 12. 2014, kdy funkce pravého oka byla již zcela marginální. Od tohoto data k další změně jeho zdravotního stavu nedošlo. U žalobce v důsledku úrazu došlo k úplnému odchlípení sítnice, a i pokud by byl okamžitě po zjištění ztráty vidu operován, úplné ztrátě jeho zraku nebylo možné zabránit.
8. Po právní stránce odvolací soud shodně jako soud prvního stupně posuzoval věc podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „o. z.“).
9. Podle § 2910 o. z. škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.
10. Podle § 2951 odst. 2 o. z. se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
11. Podle § 2958 o. z. při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.
12. Základními předpoklady odpovědnosti za škodu jsou porušení právní povinnosti, vznik škody, příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody a zavinění, které se presumuje. Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovým závěrem soudu prvního stupně, že dle ustanovení § 135 odst. 1 o. s. ř. je soud vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin postižitelný podle zvláštních předpisů a kdo jej spáchal. Soud je v řešené věci ohledně vzniku škody a existence příčinné souvislosti mezi jejím vznikem a újmou žalobce vázán rozsudkem Okresního soudu v Rakovníku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 2 T 4/2015-174 (kterým bylo rozhodnuto o vině žalovaného tak, že dne 30. 3. 2014 fyzicky opakovaně napadl žalobce a způsobil mu vážnou újmu na zdraví). Odvolací soud pro úplnost dodává, že vázanost jiným trestním rozhodnutím se týká pouze rozsudků odsuzujících a v rámci nich pouze toho, že trestný čin spáchán byl a kdo jej spáchal. Rozsudek v trestní věci žalovaného obsahuje závěr o narušení chráněných společenských vztahů a vzniku nemajetkové újmy na straně žalobce, jejíž odškodnění právní předpisy připouštějí, a i závěr o existenci příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním žalovaného a vzniklou újmou. Soud však není vázán ustanovením § 135 odst. 1 o. s. ř., pokud jde o výši škody a případné spoluzavinění poškozeného. Ze shora uvedeného se podává, že v řízení o náhradě újmy se soud v civilním řízení nemůže dostat do rozporu co do základu uplatněného nároku se závěry přijatými pravomocným rozhodnutím soudu v trestní věci (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 10. 1979, sp. zn. Cpj 35/78, publikované pod označením

R 22/1979, R 47/1954, ze dne 24. 7. 2007, sp. zn. 26 Odo 407/2006). Odvolací soud s odkazem na shora uvedené uzavírá, že žalovaný odpovídá za újmu na zdraví způsobenou žalobci a to za ztrátu vidu na pravém oku.

13. Pokud jde o námitku žalovaného týkající se spoluzavinění (spoluzpůsobení) žalobce na vzniku škody, odvolací soud shodně jako soud rozhodující v trestním řízení neuvěřil tvrzení žalovaného o přítomnosti psa na místě prvního napadení žalobce žalovaným, neboť výpovědi žalovaného v rámci trestního řízení jsou nekonzistentní a nevěrohodné. Žalovaný nejprve tvrdil, že na diskotéce, respektive na místě činu vůbec nebyl, posléze, že žalobce nezná a nepotkal ho při pobytu v České republice a nakonec tvrdil, že na místě byl a žalobce měl napadnout psa, kterého měl mít s sebou. Výpověď žalovaného se pak podstatně liší od výpovědi svědka M. v trestním řízení, a to za situace, kdy oba byli slyšeni v krátké době po konfliktu samém. Odvolací soud zdůrazňuje, že v rámci trestního řízení a ve výroku trestního rozhodnutí (kterým je, jak shora uvedeno, soud v civilním řízení vázán) bylo podrobně popsáno napadení žalobce žalovaným, zejména, že šlo o napadení opakované a to zvláště surovým způsobem a v důsledku tohoto napadení žalobce přišel o zrak na pravém oku. Ostatně, i pokud by existoval konflikt mezi účastníky ohledně psa popisovaný žalovaným, jeho jednání je neomluvitelné, zejména druhý útok, kdy si počkal na žalobce v místě jeho bydliště a úmyslně a brutálně jej napadl. Odvolací soud zdůrazňuje, že žalovaný se v trestním řízení vzdal odvolání při ústním vyhlášení rozsudku, a proto byl vyhotoven tzv. zjednodušený rozsudek. Je tak zřejmé, že žalovaný sám neměl žádné námitky proti popisu a hodnocení spáchaného skutku soudem popsáno ve výroku odsuzujícího rozsudku. Odvolací soud poukazuje na skutečnost, že žalovanému byl trest v trestním řízení uložen na samé spodní hranici trestní sazby právě z toho důvodu, aby měl možnost zaplatit náhradu škody žalobci. Odvolací soud uzavírá, že žalovaný odpovídá za újmu na zdraví způsobenou žalobci v plném rozsahu, neboť spoluzpůsobení žalobce na jemu vzniklé újmě na zdraví nebylo zjištěno. Žalobci proto vůči žalovanému vzniklo právo na úplnou náhradu zjištěné nemajetkové újmy.
14. Odvolací soud se proto dále zabýval výší žalobcem požadované nemajetkové újmy. Žalobou podanou dne 6. 11. 2015 se žalobce domáhal celkem zaplacení 1 000 000 Kč s příslušenstvím (úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 5. 11. 2015 do zaplacení) s tím, že částka 30 000 Kč představuje bolestné nad rámec částky přiznané žalobci ze shodného titulu v trestním řízení, částka 70 000 Kč představuje odčinění další nemajetkové újmy související s obavami o život spojenými s operacemi a jejich výsledkem, a částka 900 000 Kč představuje ztížení společenského uplatnění. Žalobce podáním ze dne 1. 6. 2016, předloženém soudu při ústním jednání dne 2. 6. 2016, vzal žalobu částečně zpět v rozsahu částky 200 000 Kč, neboť žalovaný mu tuto částku uhradil dne 25. 4. 2016. Usnesením soudu prvního stupně ze dne 23. 3. 2017, č. j. 9 C 101/2015-91, které nabylo právní moci dne 14. 4. 2017, bylo řízení co do částky 200 000 Kč zastaveno. Žalobce podáním ze dne 11. 2. 2018, doručeném soudu téhož dne, rozšířil žalobu o bolestné ve výši 36 589,40 Kč a o ztížení společenského uplatnění ve výši 472 899 Kč, celkem o 509 488,40 Kč. Rozšíření žaloby bylo žalovanému doručeno dne 28. 2. 2018. Usnesením ze dne 23. 3. 2017, č. j. 9 C 101/2015-91, bylo rozšíření žaloby připuštěno. Podáním ze dne 8. 8. 2018 žalobce rozšířil žalobu i o příslušenství rozšířeného nároku. Žalobní nárok žalobce tak činil celkem 1 309 488,40 Kč. Soud prvního stupně usnesením ze dne 26. 9. 2019, které vyhlásil při jednání téhož dne, připustil změnu žaloby o úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 509 488,40 Kč od 9. 4. 2018 do zaplacení.
15. Odvolací soud pro úplnost k Metodice konstatuje, že ustanovení § 2958 o. z. je vystavěno na zásadě plného odčinění nemajetkových újem na zdraví a určení výše náhrady podle zásady slušnosti. Tato zákonem stanovená zásada však postrádá konkretizaci kritérií, podle kterých by mohla určena výše nemajetkové újmy tak, aby soudní praxe mohla dospět k předvídatelným a vzájemně porovnatelným rozhodnutím pro dodržení ustanovení § 13 o. z. (každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích;

byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky). Nejvyšší soud České republiky proto vypracoval Metodiku k odškodňování nemajetkových újem a vystavěl ji na medicínsky pojaté systematické zdravotních újem, vystihující vzájemné proporce v rámci náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění. Metodika nemá sice závazný charakter, ale je pro soudy pomůckou pro rozhodování ve sporech o nemajetkovou újmu splňující podmínku ustanovení § 13 o. z., aby v obdobných případech soudy rozhodovaly obdobně. Při stanovení výše nemajetkové újmy soud prvního stupně vycházel ze znaleckého posudku ze dne 21. 1. 2018 soudem ustanoveného znalce MUDr. Břetislava Brožka, CSc., který při stanovení výše újmy (bolestné a ztížení společenského uplatnění) postupoval dle Metodiky. Bodové ohodnocení bolestného dle znaleckého posudku bylo znalce stanoveno ve výši 430 bodů při hodnotě bodu 251,28 Kč (částka pro výpočet bolestného se stanoví ve výši 1 % průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž se ustálil zdravotní stav poškozeného, v tomto případě průměrná mzda v roce 2013 činila 25 128 Kč, 1 % je 251,28 Kč), výše újmy žalobce na bolesti byla stanovena částkou 108 050,40 Kč (430x251,28). Pokud jde o znalecký posudek v části týkající se bolestného, nemá odvolací soud připomínek k jeho správnosti, navíc znalec své závěry ohledně stanovené výše bolestného obhájil při svém výslechu jak před soudem prvního stupně, tak před soudem odvolacím. Ztížení společenského uplatnění je dle Metodiky pojato jako procentní vyjádření ztráty životních příležitostí na škále 0-100 % pro jednotlivé položky v devíti oblastech společenského zapojení, což při váženém průměru jednotlivých kapitol umožňuje zjistit výsledné procentní omezení poškozeného v devíti oblastech společenského uplatnění (učení se a aplikace znalostí, všeobecné úkoly a požadavky, komunikace, pohyblivost, péče o sebe, život v domácnosti, mezilidská jednání a vztahy, hlavní oblasti života a život komunitní, sociální a občanský). Tento způsob hodnocení vychází z určení výchozí částky, která představuje absolutní vyřazení poškozeného ze všech sfér společenského zapojení, tedy jde o plnou ztrátu kognitivních a pohybových funkcí. Ztížení společenského uplatnění (dále jen „ZSÚ“) žalobce stanovil znalec částkou 1 372 899 Kč, bez použití modifikace. Znalec ve znaleckém posudku vycházel z ustálení zdravotního stavu žalobce ke dni 26. 7. 2017. Z výpovědi znalce při odvolacím jednání bylo zjištěno, že zdravotní stav žalobce se ustálil nejpozději k datu 10. 12. 2014, neboť po tomto datu nebyla zjištěna žádná další skutečnost, která by změnila či ovlivnila zdravotní stav žalobce. Pokud jde o rozsah zdravotního poškození žalobce, znalec závěry svého znaleckého posudku dostatečně obhájil. Je tak nezbytné stanovit výši ZSÚ k jinému datu. Pokud se zdravotní stav žalobce ustálil v roce 2014, lze použít vypočtené procentní omezení žalobce v hodnocených oblastech životního uplatnění v rozsahu 12,44 % za použití výše průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok 2013, tedy částky 25 128 Kč ke zjištění rozsahu jeho ZSÚ. ZSÚ žalobce při shora uvedeném přepočtu bez použití modifikace činí 1 250 369,28 Kč (25 128x400=10 051 200 x 12,44 %). V řízení bylo prokázáno, že žalobce ztratil vid na pravém oku a tuto ztrátu nelze nijak kompenzovat jakýmkoli facilitátorem (pomůckou). Žalobce ztratil schopnost prostorového vidění a odhad vzdálenosti. Lze předpokládat i zhoršení funkce mozku spojené se ztrátou oka v pozdějším věku. Žalobce již nikdy nemůže profesionálně řídit automobil a je otázkou, zda bude schopen se adaptovat na prosté řízení automobilu právě z důvodu vyššího věku. Došlo u něho k omezení schopnosti čtení, pozorování i psaní. Je omezen ve zvedání a nošení předmětů, pohybu (právě z důvodu ztráty odhadu vzdálenosti), přípravě jídla a pití, vykonávání domácích prací, v mezilidských vztazích, formálním vzdělávání, sportovní a rekreační činnosti.

16. Žalovaný při jednání dne 9. 4. 2018 vznesl vůči částce představující rozšíření žaloby (509 488,40 Kč) námitku promlčení s tím, že již v roce 2014 bylo rozhodnuto o invaliditě žalobce a žalobci bylo známo, kdo zavinil jeho újmu a zároveň mu byly známy veškeré skutečnosti, které by vedly ke zjištění výše nemajetkové újmy.

17. Podle § 620 odst. 1 o. z. okolnosti rozhodné pro počátek běhu promlčecí lhůty u práva na náhradu škody zahrnují vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě. To platí obdobně i pro odčinění újmy.
18. Podle § 629 odst. 1 o. z. promlčecí lhůta trvá 3 roky.
19. Dle odvolacího soudu promlčecí lhůta k uplatnění nároku na náhradu újmy na zdraví začala běžet žalobci nejpozději ode dne 10. 12. 2014, kdy došlo k ustálení zdravotního stavu žalobce. Pokud žalobce rozšířil žalobu o bolestné a ztížení společenského uplatnění až dne 11. 12. 2018, došlo k promlčení jeho nároku v rozsahu celého rozšíření žaloby, tedy částky 509 488,40 Kč včetně příslušenství. Dle odvolacího soudu námitka promlčení nebyla vznesena žalovaným v rozporu s dobrými mravy. Právo žalobce z důvodu delší doby zpracování znaleckého posudku nebylo zneužito a neutrpělo. Znalci bylo usnesení soudu prvního o ustanovení znalcem doručeno 20. 3. 2017 a znalec informoval soud zprávou doručenou 3. 4. 2017, že se znaleckého úkolu může ujmout nejdříve za 2 až 3 měsíce s ohledem na značné pracovní vytížení. Soud zprávu znalce akceptoval a prodloužil mu lhůtu k vypracování znaleckého posudku. Znalci byl spis soudem prvního stupně doručen dne 21. 4. 2017, soudem mu byla původně stanovena lhůta pro vypracování znaleckého posudku 40 dnů. Znalecký posudek byl vyhotoven 21. 1. 2018, až po urgenci soudem prvního stupně. Dle odvolacího soudu však žalobci nic nebránilo v tom, aby si sám nechal vypracovat znalecký posudek na stanovení výše bolestného a ztížení společenského uplatnění. Bylo mu známo, kdo ho napadl a na tom by nic nezměnil ani případně osvobozující rozsudek pro žalovaného v trestním řízení. Námitku žalobce o nedostatku finančních prostředků shledal odvolací soud lichou, neboť již dne 25. 4. 2016 žalobce obdržel od žalovaného částku 200 000 Kč, ze které bez větších problémů mohl uhradit znalečné zvolenému znalci. Navíc by pak vynaloženou částku mohl žádat v tomto řízení po žalovaném zpět. K námitce žalobce, že systém Metodiky začal fungovat v době zranění žalobce, odvolací soud konstatuje, že znalci pro stanovení výše nemateriální újmy byli v seznamu znalců v rozhodné době zapsáni v dostatečném počtu. Odvolací soud uzavírá, že žalobce od počátku věděl, kdo mu újmu na zdraví způsobil a v průběhu promlčecí doby (po ustálení zdravotního stavu) si její výši mohl zjistit z případně zadaného znaleckého posudku, nebo bez dalšího požadovat žalobou vyšší částku. Úvaha soudu prvního stupně, že žalovaným uplatněná námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy, tak nebyla správná a v rozsahu částky 509 488,40 Kč s příslušenstvím, o kterou byla žaloba rozšířena 18. 2. 2018, je nárok žalobce promlčen.
20. Odvolací soud dospěl k závěru, že žalobci mimo nároku na bolestné a ZSÚ vznikl nárok na zaplacení další nemajetkové újmy ve smyslu ustanovení § 2958 o. z. Ze znaleckého posudku se podává, že žalobce byl vážně zraněn a následné léčení bylo velmi omezující a bolestivé. Žalobce byl delší dobu v pochybnostech a žil v obavách, že přestane vidět na zraněné oko, což se stalo i skutečností. Žalobce zranění utrpěl v dospělém věku, kdy mozek není schopen snadno reagovat a přijmout novou situaci. Částku 70 000 Kč jako ohodnocení další majetkové újmy považuje odvolací soud za přiměřenou utrpení žalobce a odpovídající zásadám slušnosti.
21. Odvolací soud uzavírá, že žalobci v souvislosti se vzniklou újmou na zdraví vznikl nárok vůči žalovanému na zaplacení částky 1 000 000 Kč a to včetně příslušenství. Úrok z prodlení byl správně přiznán v zákonné výši 8,05 % ročně od 5. 11. 2015 do 25. 4. 2016 z částky 1 000 000 Kč a v zákonné výši 8,05 % ročně od 26. 4. 2016 do zaplacení dle § 513 a § 1970 o. z., ve spojení s nařízením vlády č. 351/2013 Sb.
22. V průběhu odvolacího řízení (při jednání dne 23. 9. 2020) vzal žalobce žalobu zpět co do částky 200 000 Kč, kterou mu žalovaný uhradil dne 26. 4. 2019. Zároveň vzal zpět žalobu i co do úroku



z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 509 488,40 Kč od 9. 4. 2018 do 26. 4. 2019. V tomto rozsahu odvolací soud řízení zastavil.

23. Odvolací soud s odkazem na shora uvedené rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu uvedeném ve výroku II. tohoto rozsudku postupem dle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil.
24. S ohledem na změnu věcného výroku rozhodl odvolací soud ve smyslu ustanovení § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně dle ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. tak, že žalobci přiznal poměrnou část náhrady nákladů řízení v rozsahu 32 % (úspěch žalobce 66 %, úspěch žalovaného 34 %,  $66-34=32$  %) před soudem prvního stupně. Žalobci byl právní zástupce ustanoven a v rozsahu jeho poměrného úspěchu ve věci, vzniklo právo na účelně vynaložené náklady za právní zastoupení České republiky (§ 149 odst. 2 o. s. ř.). Plný úspěch ve věci by sestával z odměny za 16 úkonů právní služby po 5 000 Kč dle § 7 ve spojení s § 12a odst. 1 a 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, advokátní tarif (dále jen „AT“), z pct 1 509 488,40 Kč; a za 17 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 AT ve spojení s jeho ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem, písm. c) 2x porada s klientem, písm. d) kvalifikovaná výzva k plnění, vyjádření, částečné zpětvzetí žaloby, rozšíření žaloby, písm. g) 7x účast při jednání, z toho jednou za jednání trvající déle jak dvě hodiny a jednou ve spojení s § 14 odst. 2 AT za ztrátu času za jednání, které se nekonalo, písm. i) 2x jednání s protistranou. Ustanovená právní zástupkyně žalobce prokázala, že je plátcem DPH, a proto by bylo přiznáno i 21 % DPH ve výši 18 921 Kč po zaokrouhlení. České republice vznikly účelně vynaložené náklady na právní zastoupení žalobce před soudem prvního stupně v celkové výši 109 021 Kč, 32 % z této částky je po zaokrouhlení částka 34 887 Kč, kterou soud uložil žalovanému zaplatit České republice (§ 149 odst. 2 o. s. ř.) v patnáctidenní lhůtě (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř.). Delší než zákonnou lhůtu stanovil soud vzhledem k tomu, že zákonnou třídní lhůtu k plnění považuje za nepřiměřeně krátkou za situace, kdy v naprosté většině případů v této lhůtě nelze u soudu ani zjistit, zda rozsudek nabyl právní moci, a účastníci se tak nikoliv svoji vinou mohou dostat do prodlení.
25. Odvolací soud z důvody změny věcného výroku rozhodl dle § 148 odst. 1 o. s. ř. (stát má podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil) o náhradě nákladů státu vzniklých v řízení celkem ve výši 15 732 Kč (svědecké ve výši 1 750 Kč a znalečné ve výši 13 980 Kč). Žalobce byl neúspěšný v rozsahu 34 %, avšak jsou u něj splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, České republice proto náhrada nákladů řízení v rozsahu 5 350 Kč nebyla přiznána. Žalovanému bylo uloženo zaplatit České republice státem zálohované náklady řízení v rozsahu jeho neúspěchu 66 %, tedy částku 10 382 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.
26. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 224 odst. 1, 2, § 142 odst. 2 a § 151 odst. 1 o. s. ř., kdy žalobce byl v odvolacím řízení poměrně úspěšný v rozsahu 32 % (shodně jako před soudem prvního stupně). České republice (shodně jako u nákladů řízení před soudem prvního stupně) vzniklo právo na poměrnou náhradu nákladů řízení, které vynaložila na právní zastoupení žalobce, spočívající v odměně za tři úkony právní služby po 5 000 Kč dle § 7 ve spojení s § 12a odst. 1 a 2 AT z pct 1 309 488,40 Kč a dále jí vznikl nárok na úhradu tří paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 AT ve spojení s § 11 odst. 1 písm. d) sepsí vyjádření a písm. g) 2x účast při jednání. Ustanovená právní zástupkyně žalobce prokázala, že je plátcem DPH, a proto by bylo přiznáno i 21 % DPH ve výši 3 881 Kč po zaokrouhlení. Účelně vynaložené náklady žalobce v odvolacím řízení činí 22 406 Kč po zaokrouhlení, 32 % z této částky činí 7 170 Kč po zaokrouhlení a žalovanému bylo uloženo je zaplatit České republice (§ 149 odst. 2 o. s. ř.) v patnáctidenní lhůtě (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř.). Delší než zákonnou lhůtu stanovil soud ze shodných důvodů jako u nákladů před soudem prvního stupně.

27. O náhradě nákladů státu v odvolacím řízení bylo rozhodnuto o základu nároku dle § 224 odst. 1 a § 148 odst. 1 o. s. ř. České republiky nebyla náhrada nákladů státu vůči žalobci přiznána ze shodných důvodů jako před soudem prvního stupně. Žalovanému byla uložena povinnost zaplatit státu náklady, které budou přiznány a vyplaceny znalci MUDr. Břetislavu Brožkovi, CSc. Odvolací soud při vyhlášení rozhodnutí neurčil, kterému subjektu České republiky má být náhrada nákladů řízení uhrazena, proto postupem dle § 164 o. s. ř. pochybení napravit.

### **Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do 2 měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Rakovníku. Dovolání je přípustné v případě, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně a nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání není přípustné proti rozhodnutím v části, týkající se výroku o nákladech řízení (§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.). Dovolání nelze podat z důvodu vad podle § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř.

Praha 29. září 2020

JUDr. Renáta Lukešová v. r.  
předsedkyně senátu